

บทที่ ๒

วิธีการศึกษา และ รวบรวมข้อมูล

การเลือกตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากโครงการการศึกษาเรื่องการย้ายถิ่นของประชากรและการพัฒนาปี พ.ศ.๒๕๒๔ ของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการย้ายถิ่นกับการพัฒนา ดังนั้นการกระจายตัวอย่างจึงเป็นไปตามระดับการพัฒนาของท้องที่ ๔ ประเภท คือ มหานคร เขตเทศบาล เขตชนบทพัฒนา และเขตชนบทด้อยพัฒนา แต่ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปรับตัวของผู้ย้ายถิ่นเข้าเขตเมืองนี้ จะศึกษาเฉพาะตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง คือ มหานคร และเขตเทศบาลเท่านั้น การสุ่มตัวอย่างที่จะกล่าวถึงในที่นี้จึงเป็นการเลือกตัวอย่างในเขตเมือง ซึ่งแบ่งขั้นตอนการเลือกออกเป็น ๔ ขั้นตอนคือ

๑. เลือกมหานครหรือเขตเทศบาล เป็นการเลือกมหานครหรือเขตเทศบาลที่ใหญ่ที่สุดในแต่ละภาค ภาคละ ๑ แห่ง โดยอาศัยจำนวนประชากรจากทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กรุงเทพมหานครเป็นตัวแทนของภาคกลาง เทศบาลนครเชียงใหม่เป็นตัวแทนของภาคเหนือ และเทศบาลหาดใหญ่เป็นตัวแทนของภาคใต้ สำหรับตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นการเจาะจงเลือกเทศบาลเมืองอุบลราชธานี ซึ่งไม่ใช่เทศบาลที่ใหญ่ที่สุดของภาคนี้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการสตรี และการพัฒนา ของกรมพัฒนาชุมชน ซึ่งเลือกจังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการ

๒. เลือกกลุ่มแรงงาน เป็นการเลือกชุมชนอาคารตัวอย่างในเขตเมืองที่ตกเป็นตัวอย่างโดยจัดชุมชนอาคารเป็นกลุ่มตามขนาดของครัวเรือน โดยใช้บัญชีชุมชนอาคารตัวอย่างของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเลือกชุมชนอาคารตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดของชุมชนอาคาร (probability proportional to size)

๓. เลือกครัวเรือนตัวอย่างจากกลุ่มแรงงานที่ตกเป็นตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอย่างมีระบบ (systematic random sampling) โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างในกรุงเทพ-

มหานคร ประมาณ ๕๐๐ คริวเรือน เขตเทศบาลอื่น ๆ เขตละประมาณ ๒๐๐ คริวเรือน ซึ่งรวมทั้ง ๓ แห่ง ประมาณ ๖๐๐ คริวเรือน

๔. เลือกบุคคลตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจงจากสมาชิกในคริวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๖๔ ปี และกำลังทำงานเชิงเศรษฐกิจ คริวเรือนใดไม่มีบุคคลในข่ายนี้ จะข้ามการสัมภาษณ์คริวเรือนตัวอย่างนั้นไป

ถ้าคริวเรือนตัวอย่างมีสมาชิกในข่ายนั้น ๑ คน จะสัมภาษณ์บุคคลนั้น ในกรณีที่คริวเรือนตัวอย่างมีสมาชิกในข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์มากกว่า ๑ คน จะจับสลากขึ้นมา ๑ คน และสัมภาษณ์บุคคลนั้น ถ้าบุคคลที่เป็นตัวอย่างนี้ไม่เคยมีประวัติการย้ายถิ่นภายหลังจากอายุ ๑๕ ปี จะสัมภาษณ์สมาชิกในคริวเรือนตัวอย่างที่อยู่ในข้อกำหนดข้างต้น แต่มีประวัติการย้ายถิ่นอีก ๑ คน โดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับการเลือกครั้งแรก กล่าวคือ ถ้าคริวเรือนมีสมาชิกที่มีประวัติการย้ายถิ่น ๑ คน ก็จะสัมภาษณ์บุคคลนั้น แต่ถ้ามีสมาชิกตามเกณฑ์ดังกล่าวมากกว่า ๑ คน จะจับสลากขึ้นมา ๑ คน และสัมภาษณ์บุคคลนั้น และถ้าไม่มีสมาชิกตามเกณฑ์ดังกล่าวก็จะยุติการสัมภาษณ์คริวเรือนตัวอย่างนั้น ถ้าบุคคลที่เป็นตัวอย่างจากการเลือกครั้งแรก เคยมีประวัติการย้ายถิ่นภายหลังจากอายุ ๑๕ ปี จะสัมภาษณ์บุคคลนั้น แต่จะไม่หาตัวอย่างของผู้ไม่ย้ายถิ่นในคริวเรือนนั้นอีก

ด้วยหลักการเลือกตัวอย่างดังกล่าวนี้ทำให้ได้ผู้ที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น โดยที่เป็นตัวอย่างในกรุงเทพมหานครจำนวน ๕๐๗ คน และเขตเทศบาลอื่นจำนวน ๖๐๓ คน

ระเบียบวิธีในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ก่อนที่จะวิเคราะห์ถึงการปรับตัวของผู้ย้ายถิ่นจะกล่าวถึงลักษณะทั่วไปและผู้ย้ายถิ่นที่มาจาก เขตเมือง เขตชนบท และผู้ไม่ย้ายถิ่นในแต่ละเขตก่อน ทั้งนี้เพื่อดูข้อมูลทั่วไปของผู้ย้ายถิ่น และผู้ไม่ย้ายถิ่นในกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น สำหรับตัวแปรในเรื่องอาชีพ การมีทรัพย์สินเครื่องใช้ การมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน ที่อยู่อาศัย ซึ่งใช้เป็นตัวแปรที่ศึกษาเรื่องการปรับตัวนั้น จะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของประชากรที่ย้ายเข้ามาในระยะเวลาต่ำกว่า ๕ ปี, ๕-๑๔ ปี และ ๑๕ ปีขึ้นไป โดยศึกษาเปรียบเทียบผู้ย้ายถิ่นมาจากเขตต่าง ๆ แต่ระยะเวลาที่อยู่แตกต่างกันว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงต่างกันอย่างไร และเนื่องจากตัวแปรเหล่านี้เป็น

ข้อมูลที่ไม่สามารถเปรียบเทียบค่าสูงต่ำในเชิงคณิตศาสตร์ จึงทำการวิเคราะห์รวมด้วยการให้คะแนนกลุ่มต่าง ๆ ของแต่ละตัวแปรและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนของแต่ละตัวแปร ทั้งนี้จะกล่าวถึงหลักการให้คะแนนแต่ละตัวแปรดังต่อไปนี้

๑. หลักในการให้คะแนนอาชีพ

เนื่องจากลักษณะของอาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาดีจะมีโอกาสในการเลือกอาชีพที่ดีกว่า ดังนั้นจึงใช้การศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดคะแนนของอาชีพ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า คะแนนของแต่ละอาชีพได้มาจากการคำนวณค่าเฉลี่ยของการศึกษาของตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเดียวกัน (คือ ผลรวมของจำนวนปีการศึกษาของตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหนึ่งหารด้วยจำนวนตัวอย่างที่ประกอบอาชีพนั้น) แต่อาชีพที่มีผู้ประกอบการณ์น้อยจะไม่นำมาใช้ในการคำนวณ เพราะค่าเฉลี่ยของจำนวนปีการศึกษาจะไม่ถูกต้อง ซึ่งได้แก่อาชีพเกษตรกร ข้าราชการที่ไม่ได้ระบุหน้าที่ชัดเจน และอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่แน่นอน คะแนนของแต่ละอาชีพอยู่ระหว่าง ๕.๓ - ๑๔.๐ คะแนน (ตารางที่ ๑) อาชีพที่มีคะแนนต่ำสุด คือ อาชีพช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตหรือกรรมกร ส่วนอาชีพที่มีคะแนนสูงสุด คือ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ

๒. หลักในการให้คะแนนการมีทรัพย์สินเครื่องใช้

ทรัพย์สินเครื่องใช้ในครัวเรือนบางชนิดเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีไว้เพื่ออำนวยความสะดวก เช่น นาฬิกา พัดลม แต่ทรัพย์สินบางชนิดก็เป็นที่ยิยมของแต่ละบุคคล เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรือ วิทยุเทป บางครัวเรือนอาจจะเลือกซื้อของจำเป็นก่อน แต่บางครัวเรือนก็เลือกของที่เป็นที่ยอมรับกันแล้วแต่สิ่งคมนั้น ๆ การศึกษานี้ให้คะแนนทรัพย์สินเครื่องใช้ในครัวเรือน ๑๒ ชนิด (ดูตารางที่ ๒) โดยกำหนดคะแนนเป็นเชิงนัยตรงกับจำนวนผู้ใช้ หรือมีทรัพย์สินนั้น ของใช้ที่มีผู้ใช้มากที่สุด (คือ นาฬิกา) ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ ๑ คะแนน และของใช้ที่มีผู้ใช้น้อยที่สุด (คือ เครื่องปรับอากาศ) ได้คะแนนสูงที่สุด คือ ๑๒ คะแนน

๓. หลักในการให้คะแนนการมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อยู่อาศัย

การศึกษานี้ให้คะแนนกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อยู่อาศัยในปัจจุบันดังนี้ ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินได้คะแนนสูงที่สุด คือ ๓ คะแนน ผู้ที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินได้คะแนนต่ำสุด คือ ๑ คะแนน ส่วนผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านหรือที่ดินอย่างใดอย่างหนึ่ง และผู้ที่อยู่อาศัย

อยู่ในบ้านและที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของพ่อแม่จะได้คะแนน ๒ คะแนน (ตารางที่ ๓) การทำให้
คะแนนผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้าน และที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของพ่อแม่เท่ากับผู้ที่มีการมสิทธิ์ในบ้านหรือที่ดิน
เพราะผู้วิจัยคิดว่าผู้ที่อยู่บ้านพ่อแม่อาจจะมีโอกาสเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินในอนาคตได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพ	จำนวนปีโดยเฉลี่ย ($\bar{X} \pm S.D.$)	จำนวน	คะแนนที่ให้
ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาการ และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ	๑๔.๐ ± ๒.๗	๑๓๕	๑๔.๐
ผู้ปฏิบัติงานบริหาร ธุรกิจ และ การจัดการ	๑๒.๖ ± ๔.๑	๒๐	๑๒.๖
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเสมียน	๑๑.๕ ± ๒.๔	๔๖	๑๑.๕
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๕.๕ ± ๓.๘	๓๒๓	๕.๕
เกษตรกร	*	๘	-
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขนส่ง และคมนาคม	๖.๘ ± ๓.๕	๖๕	๖.๘
ช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตหรือกรรมกร	๕.๑ ± ๓.๕	๒๑๔	๕.๑
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการ	๕.๖ ± ๓.๕	๑๔๗	๕.๖
ข้าราชการที่ไม่ได้ระบุหน้าที่ชัดเจน	*	๘	-
อื่น ๆ ที่แยกอาชีพไม่ได้/ไม่แน่นอน	*	๕	-
ทหาร/ตำรวจ	๑๒.๕ ± ๒.๘	๓๓	๑๒.๕

* จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า ๑๐ ราย

ตารางที่ ๒ คะแนนของการมีทรัพย์สินเครื่องใช้ในครัวเรือน

ทรัพย์สินเครื่องใช้	จำนวนผู้ที่มีทรัพย์สิน	คะแนนที่ให้
นาฬิกา	๔๐๕	๑
วิทยุ หรือ วิทยุเทป	๗๘๗	๒
พัดลม	๗๘๒	๓
กระติกน้ำร้อน หรือ กระติกน้ำเย็น	๗๗๓	๔
เตารีด	๗๕๑	๕
โทรทัศน์	๖๕๔	๖
ตู้เย็น	๕๕๑	๗
จักรยาน	๓๒๓	๘
จักรยานยนต์	๓๑๔	๙
รถยนต์	๑๓๖	๑๐
เครื่องสูบน้ำ	๑๓๓	๑๑
เครื่องปรับอากาศ	๖๕	๑๒
จำนวนผู้ตอบสัมภาษณ์ทั้งหมด	๑๐๕๖	

ตารางที่ ๓ คะแนนของการมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน

กรรมสิทธิ์บ้านและที่ดิน	คะแนนที่ให้
ไม่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน	๑
บ้านหรือที่ดินเป็นของตนเอง/คู่สมรส บ้านและที่ดินของพ่อแม่	๒
บ้านและที่ดินเป็นของตนเอง/คู่สมรส	๓

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จำนวนตัวอย่างในแต่ละตารางอาจจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ตัดผู้ที่ไม่ตอบคำถามออกไป และนอกจากนี้ยังตัดคู่สามีภรรยาที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ย้ายถิ่น และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ไม่ย้ายถิ่นออกไป ๑๔ คู่ (เป็นผู้อยู่ในกรุงเทพมหานคร ๗ คู่ และอยู่ในเขตเทศบาลอื่น ๗ คู่) เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนในเรื่องของการมีทรัพย์สินเครื่องใช้ และการเป็นเจ้าของบ้าน และที่ดิน

คำจำกัดความ

การย้ายถิ่น หมายถึง การที่บุคคลย้ายที่อยู่จากเขตการปกครองหนึ่งไปยังเขตการปกครองอื่น เช่น ย้ายจากอำเภอ หรือเขตเทศบาลหนึ่งไปยังอำเภอ หรือเขตเทศบาลอื่น ทั้งนี้โดยมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตนั้น ๆ นานกว่า ๓ เดือนขึ้นไป การศึกษาครั้งนี้แบ่งการย้ายถิ่นออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. ย้ายจากเทศบาล หรือเขตเมือง เข้าสู่กรุงเทพมหานคร
๒. ย้ายจากเขตชนบทเข้าสู่กรุงเทพมหานคร
๓. ย้ายจากเขตเทศบาล หรือเขตเมือง เข้าสู่เขตเทศบาลอื่น
๔. ย้ายจากเขตชนบทเข้าสู่เขตเทศบาลอื่น

การปรับตัวของผู้ย้ายถิ่น หมายถึง การที่ผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น เป็นระยะเวลา นานกว่ามีคะแนนอาชีพ ทรัพย์สินเครื่องใช้ และกรรมสิทธิ์ในบ้าน และที่ดินที่อยู่อาศัยได้สูงกว่าผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาในระยะเวลาที่สั้นกว่า และผู้ที่ย้ายถิ่นเป็นระยะเวลา นานจะมีคะแนนดังกล่าวใกล้เคียง หรือสูงกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นปลายทาง

เขตเมือง หมายถึง พื้นที่มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นให้เป็นมหานคร เทศบาลหรือเมือง

เขตชนบท หมายถึง พื้นที่นอกเหนือจากเขตเมือง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

๑. สถานภาพการย้ายถิ่น แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มคือ ไม่เคยย้ายถิ่น เคยย้ายถิ่นโดย

- ย้ายมาจากเขตเมือง หรือเขตเทศบาล และเคยย้ายถิ่นโดยย้ายมาจากเขตชนบท
๒. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นปัจจุบัน ได้แก่ จำนวนปีที่ผู้ย้ายถิ่นอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น ภายหลังจากการย้ายถิ่นครั้งสุดท้าย แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ต่ำกว่า ๕ ปี, ๕-๑๔ ปี และตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

๑. อาชีพ ได้แก่ อาชีพหลักของผู้ตอบสัมภาษณ์ ซึ่งจัดเป็น ๑๑ กลุ่ม คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพวิชาการและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานบริหาร ธุรการและการจัดการ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเสมียน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า เกษตรกร ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม ช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตหรือกรรมกร ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการ ข้าราชการที่ไม่ได้ระบุหน้าที่ชัดเจน ทหารหรือตำรวจ และอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุชัดหรือไม่แน่นอน
๒. ทรัพย์สินเครื่องใช้ภายในครัวเรือน ได้แก่ สิ่งของต่าง ๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์หรือคู่สมรสมีไว้ใช้ แต่ไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ต้องมีไว้เพื่อประกอบอาชีพหรือมีวัตถุประสงค์ในการใช้โดยเฉพาะ ทรัพย์สินเหล่านี้ ได้แก่ นาฬิกา วิทยุหรือวิทยุเทป พัดลม กระจกน้ำร้อน หรือกระจกน้ำเย็น เตารีด โทรทัศน์ ตู้เย็น จักรยาน จักรยานยนต์ รถยนต์ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องปรับอากาศ
๓. กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อยู่อาศัย ได้แก่ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่อยู่ปัจจุบันของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจจะเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ และคู่สมรส กรรมสิทธิ์ของบิดามารดา ญาติพี่น้อง ที่ทำงาน รวมทั้งการเช่าบ้าน และที่ดินด้วย ในที่นี้แยกเป็น ๓ กลุ่ม คือ บ้านและที่ดินเป็นของตนเอง หรือคู่สมรส บ้านหรือที่ดินเป็นของตนเองหรือคู่สมรส หรือบ้านและที่ดินเป็นของบิดามารดา และบ้านและที่ดินเป็นของผู้อื่น

ตัวแปรคุม

๑. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ระดับคือ การศึกษาประถมศึกษาภาคบังคับ หรือต่ำกว่า และระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา

๒. อายุ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มคือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๓๕ ปี และผู้ที่มีอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป
๓. ระดับรายได้ ได้แก่ รายได้เป็นจำนวนเงินจากงานอาชีพต่อเดือน แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับต่ำ (ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน) ระดับปานกลาง (ผู้ที่มีรายได้เท่ากับ ๒,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน) และระดับสูง (ผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๔,๐๐๐ บาทขึ้นไป)
๔. จำนวนครั้งของการย้ายถิ่น ได้แก่ จำนวนครั้งของการย้ายถิ่นภายหลังจากอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ ย้ายเพียงครั้งเดียว และย้ายถิ่นมากกว่า ๑ ครั้ง
๕. กลุ่มอาชีพ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ
 - อาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและใช้ความชำนาญ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานบริหาร ข้าราชการ การจัดการ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเสมียน ข้าราชการ และทหาร/ตำรวจ
 - อาชีพที่ใช้แรงงานและไม่ต้องการความชำนาญ ได้แก่ กรรมกร อาชีพบริการ ผู้ปฏิบัติงานการขนส่งคมนาคม และเกษตรกร
 - อาชีพเกี่ยวกับการค้า

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

จากการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น ได้จำนวนตัวอย่างในกรุงเทพมหานครที่ตอบสัมภาษณ์ถึงท้องถิ่นเดิมจำนวน ๔๕๐ คน เป็นผู้ย้ายถิ่นที่มาจากเขตเมือง ๙๑ คน ผู้ย้ายถิ่นที่มาจากเขตชนบท ๑๗๔ คน และผู้ไม่เคยย้ายถิ่น ๒๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐, ๓๖.๒ และ ๔๔.๘ ตามลำดับ ส่วนในเขตเทศบาลอื่น ผู้ที่ตอบสัมภาษณ์ถึงท้องถิ่นเดิมมีจำนวน ๔๙๐ คน เป็นผู้ที่ย้ายถิ่นมาจากเขตเมือง ๒๕๓ คน ผู้ย้ายถิ่นที่มาจากชนบทจำนวน ๒๐๑ คน และผู้ไม่เคยย้ายถิ่น ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒, ๓๔.๑ และ ๒๗.๔ ตามลำดับ (ตารางที่ ๔)

ในกรุงเทพมหานครผู้ย้ายถิ่นที่มาจากเขตเมือง มีสัดส่วนของเพศชายสูงกว่าหญิงเล็กน้อย กล่าวคือ ร้อยละ ๕๔.๙ เป็นชาย และร้อยละ ๔๕.๑ เป็นหญิง สำหรับผู้ที่ย้ายมาจากชนบท และไม่เคยย้ายถิ่นนั้นสัดส่วนของเพศหญิงสูงกว่าชายเล็กน้อย ส่วนในเขตเทศบาลอื่นนั้น ผู้ที่ย้ายมา

จากเขตเมืองเป็นเพศชายร้อยละ ๖๑.๓ หญิงร้อยละ ๓๘.๗ แต่ผู้ย้ายมาจากชนบท และไม่ย้ายถิ่น
นั้น ตัวอย่างเป็นเพศชายเพียงร้อยละ ๔๙.๔ และร้อยละ ๔๔.๕ ตามลำดับ (ตารางที่ ๕)

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เจาะจงสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕-๖๔ ปี)
ดังนั้นตัวอย่างที่ได้ในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองมีอายุเฉลี่ยระหว่าง ๒๕.๖-๔๕.๔ ปี
ผู้ที่ย้ายมาจากชนบทมีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒๒.๙-๔๗.๗ ปี และผู้ไม่ย้ายถิ่นอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
๒๒.๗-๔๔.๓ ปี ตามลำดับ ส่วนในเขตเทศบาลอื่น ผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองมีอายุเฉลี่ยระหว่าง
๒๖.๒-๔๗.๘ ปี ผู้ที่ย้ายมาจากชนบทมีอายุเฉลี่ยระหว่าง ๒๔.๙-๔๗.๔ และผู้ที่ไม่ย้ายถิ่นอายุเฉลี่ย
ต่ำกว่าเล็กน้อย คืออยู่ระหว่าง ๒๐.๘-๔๑.๔ ปี ตามลำดับ (ตารางที่ ๖)

ตัวอย่างทั้งกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว ดังแสดงใน
ตารางที่ ๗ กล่าวคือ ในกรุงเทพมหานครผู้ที่สมรสแล้วในกลุ่มผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองมีร้อยละ
๗๓.๖ ผู้ที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๖๖.๗ และผู้ที่ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ ๕๗.๒ ตามลำดับ ส่วนในเขต
เทศบาลอื่น ตัวอย่างที่สมรสแล้วของผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองร้อยละ ๗๒.๔ ผู้ที่ย้ายมาจากชนบท
ร้อยละ ๗๕.๑ และผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ ๕๔.๘ ตามลำดับ

สำหรับเรื่องของการศึกษาจากตัวอย่างนี้พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา
กล่าวคือ ในกรุงเทพมหานครผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมือง ร้อยละ ๔๕.๑ จบประถมศึกษา รองลงมา
ร้อยละ ๒๔.๒ จบมัธยมศึกษา ส่วนผู้ที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๖๕.๙ จบประถมศึกษา รองลงมา
เพียงร้อยละ ๑๓.๙ จบมัธยมศึกษา และผู้ที่ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ ๔๔.๘ และ ๒๒.๖ จบประถมศึกษา
และมัธยมศึกษาตามลำดับ ในเขตเทศบาลอื่นกลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมืองร้อยละ ๓๗.๐ จบประถม-
ศึกษา และร้อยละ ๒๓.๕ จบมัธยมศึกษา ส่วนผู้ที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๖๒.๐ มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ ๑๘.๐ จบมัธยมศึกษา และผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ ๔๔.๔ และ ๒๕.๐
มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนปีการศึกษาที่เรียน
จบโดยเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มแล้ว พบว่า ตัวอย่างที่ได้ใช้เวลาในการศึกษาต่างกันเล็กน้อย นั่นคือ
ในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มาจากเขตเมือง และผู้ไม่ย้ายถิ่นใช้เวลาในการศึกษาโดยเฉลี่ยประมาณ
๘ ปี ส่วนผู้ที่ย้ายมาจากชนบทใช้เวลาเฉลี่ย ๖.๕ ปี สำหรับในเขตเทศบาลอื่นผู้ที่มาจากเขตเมือง
เขตชนบท และไม่ย้ายถิ่น ใช้เวลาการศึกษาโดยเฉลี่ยประมาณ ๙ ปี, ๖ ปี และ ๘ ปี ตามลำดับ
(ตารางที่ ๘)

ในเรื่องของอาชีพของกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ ๙ ปรากฏว่า กลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมือง เขตชนบท และไม่ย้ายถิ่นในกรุงเทพมหานครมีผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและใช้ความชำนาญ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔, ๑๙.๕ และ ๓๐.๘ ตามลำดับ และมีผู้ประกอบอาชีพที่ใช้แรงงานและไม่ต้องการความชำนาญ ในแต่ละกลุ่มเท่ากับร้อยละ ๕๐.๖, ๕๘.๖ และ ๓๕.๘ ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นอาชีพเกี่ยวกับการค้า สำหรับเขตเทศบาลอื่นกลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมือง เขตชนบท และไม่ย้ายถิ่นมีผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับวิชาการและใช้ความชำนาญเท่ากับร้อยละ ๓๕.๐, ๒๐.๐ และ ๓๑.๕ ตามลำดับ และมีผู้ประกอบอาชีพที่ใช้แรงงานและไม่ต้องการความชำนาญ ในแต่ละกลุ่มเท่ากับร้อยละ ๓๒.๐, ๔๖.๓ และ ๓๗.๐ ตามลำดับ นอกจากนี้ทำอาชีพการค้า เช่นเดียวกัน

สำหรับสถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเอกชน (ร้อยละ ๓๕.๑ สำหรับผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมือง ร้อยละ ๔๗.๗ สำหรับผู้ที่ย้ายมาจากเขตชนบท และร้อยละ ๔๒.๓ สำหรับกลุ่มไม่เคยย้ายถิ่น) แต่ในเขตเทศบาลอื่นส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙, ๔๒.๓ และ ๓๔.๓ สำหรับกลุ่มผู้ย้ายถิ่นมาจากเขตเมือง กลุ่มผู้ย้ายถิ่นมาจากเขตชนบท และกลุ่มผู้ไม่เคยย้ายถิ่นตามลำดับ (ตารางที่ ๑๐)

กลุ่มตัวอย่างนี้ ทั้งผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและเขตเทศบาลอื่นมีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓,๕๐๐-๔,๗๐๐ บาทต่อเดือน แต่ถ้าพิจารณาจำนวนผู้ที่มีรายได้ระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง แล้วพบว่าในกรุงเทพมหานครผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองร้อยละ ๒๙.๗ มีรายได้ในระดับต่ำ (ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ บาท/เดือน) ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่น้อย ในขณะที่ผู้ที่ย้ายมาจากเขตชนบทส่วนใหญ่มีสัดส่วนของผู้ที่รายได้ระดับต่ำถึงร้อยละ ๔๕.๔ และกลุ่มผู้ไม่เคยย้ายถิ่นมีร้อยละ ๓๙.๕ ส่วนในเขตเทศบาลอื่นมีสัดส่วนของผู้ที่มีรายได้ต่ำเท่ากับ ร้อยละ ๓๑.๗, ๕๐.๗ และ ๔๖.๖ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ ๑๑

สำหรับกลุ่มผู้ย้ายถิ่นทั้งในกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น โดยเฉลี่ยแล้วตัวอย่างนี้ อาศัยอยู่ในท้องถิ่นปลายทางประมาณ ๑๑ ปี แยกทุกกลุ่ม และสัดส่วนผู้ที่อยู่เกิน ๑๐ ปี ของตัวอย่างในกรุงเทพมหานครที่ย้ายมาจากเขตเมือง และชนบท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ และ ๔๘.๑ ตามลำดับ ส่วนในเขตเทศบาลอื่นผู้ที่อยู่นานกว่า ๑๐ ปี ของทั้ง ๒ กลุ่มคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ และ ๔๗.๗ ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ ๑๒

ในเรื่องจำนวนครั้งของการย้ายถิ่น ตัวอย่างนี้ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ย้ายเพียง ๑ ครั้ง (ร้อยละ ๔๔.๐ สำหรับกลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมือง และร้อยละ ๖๑.๕ สำหรับกลุ่มที่ย้ายมาจากชนบท) และโดยเฉลี่ยแล้วผู้ที่ย้ายถิ่นในกรุงเทพมหานครนี้ย้ายถิ่นประมาณ ๒ ครั้ง ส่วนผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลอื่นกลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมืองส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๕.๗ ย้ายมาแล้ว ๒ ครั้ง และโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มนี้ย้ายถิ่นประมาณ ๓ ครั้ง แต่กลุ่มที่ย้ายมาจากชนบทส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งย้ายถิ่นเพียงครั้งเดียว และเฉลี่ยย้ายถิ่นมาแล้วประมาณ ๒ ครั้ง (ตารางที่ ๑๓)

ประชากรตัวอย่างทั้งในกรุงเทพมหานคร และเขตเทศบาลอื่น ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นด้วยสาเหตุของหน้าที่การงาน จากตารางที่ ๑๔ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ย้ายมาจากเมืองร้อยละ ๒๑.๑ ย้ายถิ่นเพราะหางานทำ ซึ่งเท่ากับสาเหตุของการย้ายเพราะเปลี่ยนหน้าที่การงาน และกลุ่มที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๓๓.๙ ย้ายถิ่นเพราะเปลี่ยนหน้าที่การงาน และร้อยละ ๓๑.๐ ย้ายเพราะหางานทำ ส่วนในเขตเทศบาลอื่นกลุ่มที่ย้ายมาจากเขตเมืองร้อยละ ๒๖.๔ ย้ายเพราะเปลี่ยนหน้าที่การงาน และร้อยละ ๒๒.๒ ย้ายเพราะต้องการหางานทำ และกลุ่มที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๓๓.๕ ย้ายเพราะเปลี่ยนหน้าที่การงาน และร้อยละ ๑๘.๐ ย้ายถิ่นเพราะหางานทำ

เมื่อพิจารณาถึงการมีทรัพย์สินเครื่องใช้ในครัวเรือนแล้ว พบว่าจำนวนตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๑.๐-๘๘.๙) มีนาฬิกา และเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ ๑.๔-๑๓.๐) มีเครื่องปรับอากาศ (ทั้งนี้ไม่รวมรถจี๊ป หรือรถบรรทุก ที่เป็นของจำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากตารางที่ ๑๕ แล้วจะพบว่าตัวอย่างของกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้ย้ายถิ่นมาจากเขตเมืองส่วนใหญ่มีนาฬิกา รองลงมาเป็นเตารีด และกระติกน้ำร้อน หรือกระติกน้ำเย็นร้อยละ ๘๕.๗, ๗๘.๐ และ ๗๕.๘ ตามลำดับ สำหรับทรัพย์สินที่มีเป็นส่วนน้อย นอกจากจะเป็นเครื่องปรับอากาศแล้ว ยังมีเครื่องสูบน้ำ และรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ ๑๓.๒ เท่ากัน) ส่วนกลุ่มที่ย้ายมาจากชนบทส่วนใหญ่มีนาฬิกา รองลงมาเป็นพัดลม และอันดับต่อมาเป็นวิทยุหรือวิทยุเทป (ร้อยละ ๘๑.๐, ๗๑.๓ และ ๖๗.๒ ตามลำดับ) สำหรับทรัพย์สินที่มีเป็นส่วนน้อยก็คือ เครื่องปรับอากาศ รองลงมาเป็นเครื่องสูบน้ำ และรถยนต์ (ร้อยละ ๓.๔, ๔.๖ และ ๗.๕ ตามลำดับ) และกลุ่มผู้ไม่เคยย้ายถิ่นจะมีกระติกน้ำร้อน หรือกระติกน้ำเย็นมากเป็นอันดับ ๒ รองจากนาฬิกา และมีวิทยุหรือวิทยุเทปเป็นอันดับต่อมา (ร้อยละ ๘๕.๖, ๗๘.๐ และ ๗๓.๕ ตามลำดับ) สำหรับผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลอื่น และย้ายถิ่นมาจากเขตเมือง และเขตชนบทมีลักษณะของประชากรในเรื่องการมีทรัพย์สินเหมือนกัน กล่าวคือ มีนาฬิกามากที่สุด รองลงมาเป็นวิทยุ หรือวิทยุเทป และส่วนน้อยที่มี

เครื่องปรับอากาศ รถยนต์ และเครื่องสูบน้ำ ซึ่งตัวอย่างที่ได้คำตอบในส่วนของทรัพย์สินที่มีน้อยนี้ ตรงกับผู้ไม่ย้ายถิ่น แต่ทรัพย์สินที่นิยมใช้มากเท่านั้นที่แตกต่างไป คือ กลุ่มไม่เคยย้ายถิ่นมีนาฬิกา มากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นวิทยุ หรือวิทยุเทป เช่นเดียวกัน แต่อันดับ ๓ เป็นกระดิกน้ำร้อน หรือกระดิกน้ำเย็น

นอกจากทรัพย์สินเครื่องใช้ภายในครัวเรือนแล้ว ตัวอย่างที่สัมภาษณ์ในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่ย้ายมาจากเขตเมืองร้อยละ ๑๖.๑ มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ส่วนผู้ที่ย้ายมาจากชนบทร้อยละ ๑๑.๐ และผู้ไม่เคยย้ายถิ่นร้อยละ ๑๘.๗ มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินนั้น ส่วนในกลุ่มของผู้อาศัยในเขตเทศบาลร้อยละ ๑๙.๐, ๒๑.๑ และ ๑๘.๒ ของผู้ย้ายมาจากเขตเมือง เขตชนบท และผู้ไม่ย้ายถิ่น ตามลำดับ ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินที่อยู่อาศัยปัจจุบัน (ตารางที่ ๑๖)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่างที่ได้ จำนวนตามท้องถิ่นเดิม และที่อยู่ปัจจุบัน

ท้องถิ่นเดิม	ที่อยู่ปัจจุบัน	
	กรุงเทพมหานคร	เขตเทศบาลอื่น
ย้ายมาจากเขตเมือง	๑๕.๐	๕๑.๒
ย้ายมาจากเขตชนบท	๓๖.๒	๓๕.๑
ไม่เคยย้าย	๔๕.๘	๒๕.๗
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๕๘๐)	๑๐๐.๐ (๕๘๐)

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

เพศ	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจากเขตเมือง	ย้ายมาจากชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจากเขตเมือง	ย้ายมาจากชนบท	ไม่เคยย้าย
ชาย	๕๕.๕	๕๘.๕	๕๗.๕	๖๑.๓	๕๕.๘	๕๕.๕
หญิง	๕๕.๑	๕๑.๑	๕๒.๑	๓๘.๗	๕๐.๒	๕๕.๕
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๕๑)	๑๐๐.๐ (๑๗๕)	๑๐๐.๐ (๒๑๕)	๑๐๐.๐ (๒๕๓)	๑๐๐.๐ (๒๐๑)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามอายุ ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

อายุ	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจากเขตเมือง	ย้ายมาจากชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจากเขตเมือง	ย้ายมาจากชนบท	ไม่เคยย้าย
๑๕ - ๑๙	๖.๖	๑๑.๕	๖.๐	๒.๑	๕.๕	๑๑.๖
๒๐ - ๒๔	๕.๕	๑๒.๖	๑๖.๓	๕.๑	๑๑.๕	๑๕.๒
๒๕ - ๒๙	๑๕.๘	๕.๘	๒๐.๕	๑๘.๕	๑๕.๕	๒๓.๓
๓๐ - ๓๔	๑๕.๘	๑๗.๒	๑๗.๗	๑๘.๕	๑๕.๕	๑๑.๖
๓๕ - ๓๙	๕.๕	๑๒.๖	๗.๕	๘.๖	๑๒.๕	๕.๖
๔๐ - ๔๔	๑๕.๘	๑๑.๕	๑๓.๕	๑๕.๐	๑๒.๕	๑๑.๖
๔๕ - ๔๙	๑๑.๐	๕.๘	๕.๘	๑๕.๕	๑๑.๕	๘.๕
๕๐ - ๕๔	๓.๓	๕.๖	๓.๗	๘.๖	๗.๐	๒.๑
๕๕ - ๕๙	๕.๕	๗.๕	๓.๗	๕.๕	๕.๐	๑.๕
๖๐ - ๖๔	-	๒.๕	๐.๕	๐.๘	๒.๕	๐.๗
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๑ (๕๑)	๑๐๐.๐ (๑๗๕)	๑๐๐.๐ (๒๑๕)	๕๕.๕ (๒๕๓)	๕๕.๕ (๒๐๑)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)
อายุเฉลี่ย ($\bar{X} \pm S.D.$)	๓๕.๕±๕.๕	๓๕.๓±๑๒.๕	๓๓.๕±๑๐.๘	๓๗.๐±๑๐.๘	๓๖.๕±๑๑.๕	๓๑.๑±๑๐.๓

ตารางที่ ๑ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

สถานภาพสมรส	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
โสด	๒๐.๕	๒๗.๐	๓๕.๕	๒๑.๕	๑๗.๕	๓๖.๓
สมรส	๗๓.๖	๖๖.๗	๕๗.๒	๗๒.๕	๗๕.๑	๕๕.๘
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	๕.๕	๖.๓	๗.๕	๖.๒	๗.๕	๘.๕
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๕๑)	๑๐๐.๐ (๑๗๕)	๑๐๐.๐ (๒๑๕)	๑๐๐.๐ (๒๕๓)	๑๐๐.๐ (๒๐๑)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

ระดับการศึกษา	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ไม่ได้เรียน	๕.๕	๗.๕	๕.๒	๕.๑	๗.๕	๗.๖
ประถมศึกษา	๕๕.๑	๖๕.๕	๕๕.๘	๓๗.๐	๖๒.๐	๕๕.๕
มัธยมศึกษา	๒๕.๒	๑๓.๕	๒๒.๖	๒๓.๕	๑๘.๐	๒๕.๐
อาชีวศึกษา	๕.๕	๖.๕	๑๗.๕	๑๘.๕	๘.๕	๒๐.๑
มหาวิทยาลัย	๑๖.๕	๕.๒	๕.๐	๑๑.๕	๕.๐	๒.๘
อื่น ๆ (ร.ร.จีน, ศึกษาผู้ใหญ่)	-	๑.๒	๐.๕	๐.๕	-	-
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๑ (๕๑)	๑๐๐.๑ (๑๗๖)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๒๕๓)	๑๐๐.๐ (๒๐๐)	๑๐๐.๐ (๑๕๕)
เฉลี่ยจำนวนปีที่เรียน ($\bar{X} \pm S.D.$)	๘.๕๕๕.๒	๖.๕๕๖.๗	๘.๓๕๕.๘	๘.๖๕๕.๐	๖.๓๕๕.๒	๗.๘๕๕.๖

ตารางที่ ๙ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลัก ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

อาชีพ	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพวิชาการ และ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง	๑๗.๖	๖.๕	๘.๘	๑๕.๘	๕.๕	๑๕.๑
ผู้ปฏิบัติงานบริหาร รุกรการ และจัดการ	-	๑.๑	๕.๑	๑.๒	๑.๕	๐.๗
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเสมียน	๕.๕	๖.๓	๑๕.๐	๕.๕	๕.๕	๑๒.๓
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า	๒๓.๑	๒๑.๘	๓๓.๕	๓๒.๕	๓๓.๘	๓๑.๕
เกษตรกร	-	๑.๗	-	-	๑.๕	๑.๕
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขนส่ง และคมนาคม	๘.๘	๕.๗	๕.๒	๕.๕	๕.๕	๕.๕
ช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ การผลิต หรือกรรมกร	๒๕.๓	๒๗.๖	๒๐.๕	๑๘.๕	๑๕.๕	๒๐.๕
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการ	๑๖.๕	๒๓.๐	๑๐.๒	๘.๖	๑๗.๕	๕.๖
ข้าราชการที่ไม่ได้ระบุหน้าที่ชัดเจน	-	๒.๓	๐.๕	-	๐.๕	๐.๗
อื่น ๆ ที่แยกอาชีพไม่ได้/ ไม่แน่นอน	-	๐.๖	๐.๕	-	๑.๕	-
ทหาร/ตำรวจ	๓.๓	๒.๕	๑.๕	๕.๕	๓.๐	๒.๗
รวม	๑๐๐.๑	๙๕.๕	๑๐๐.๐	๙๕.๕	๑๐๐.๑	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๕๑)	(๑๗๕)	(๒๑๕)	(๒๕๓)	(๒๐๑)	(๑๕๖)

ตารางที่ ๑๐ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

สถานภาพการทำงาน	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาล		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ข้าราชการ	๒๕.๒	๑๕.๕	๑๕.๕	๒๓.๐	๑๕.๕	๒๒.๖
รัฐวิสาหกิจ	๕.๕	๖.๕	๗.๐	๕.๓	๓.๐	๒.๗
ลูกจ้างเอกชน	๓๕.๑	๕๗.๗	๕๒.๓	๒๕.๕	๓๐.๓	๓๐.๘
ธุรกิจไม่มีลูกจ้าง	๒๐.๕	๑๘.๕	๒๐.๕	๓๑.๗	๓๗.๘	๒๕.๕
ธุรกิจมีลูกจ้าง	๕.๕	๕.๖	๕.๑	๘.๒	๕.๕	๕.๘
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	๕.๕	๒.๘	๑๐.๓	๖.๒	๕.๕	๕.๖
รวม	๑๐๐.๑	๙๕.๕	๑๐๐.๐	๙๕.๕	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๕๑)	(๑๗๕)	(๒๑๕)	(๒๕๓)	(๒๐๑)	(๑๕๖)

ตารางที่ ๑๑ อัตราส่วนร้อยละของจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

รายได้	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ต่ำกว่า และเท่ากับ ๑,๐๐๐ บาท	๑๓.๒	๑๕.๐	๑๐.๗	๑๑.๕	๑๕.๕	๑๗.๑
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท	๑๖.๕	๒๖.๕	๒๘.๘	๑๕.๘	๓๐.๘	๒๕.๕
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๑๕.๘	๒๑.๘	๑๕.๑	๑๕.๘	๒๑.๕	๒๒.๖
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๑๕.๓	๑๐.๕	๑๑.๒	๑๒.๓	๕.๕	๕.๖
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๕.๕	๕.๖	๗.๕	๑๑.๑	๓.๐	๕.๕
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๕.๕	๖.๓	๕.๒	๕.๘	๒.๐	๐.๗
๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๑.๑	๐.๖	๑.๕	๒.๕	๐.๕	-
๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท	๒.๒	๐.๖	๐.๕	๒.๑	๐.๕	-
๘,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท	-	๑.๑	๑.๕	๐.๘	๐.๕	๐.๗
๙,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๒.๒	๑.๑	๒.๓	๒.๕	๓.๐	๐.๗
สูงกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๕.๕	๗.๕	๑๑.๒	๑๑.๑	๘.๕	๑๓.๗
รวม	๑๐๐.๐	๙๕.๕	๑๐๐.๑	๑๐๐.๑	๑๐๐.๑	๑๐๐.๑
(จำนวน)	(๕๑)	(๑๗๕)	(๒๑๕)	(๒๕๓)	(๒๐๑)	(๑๕๖)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ($\bar{X} \pm S.D.$)	๕๖๘๕.๓๖ \pm ๗๑๖๐.๒	๓๘๕๖.๘ \pm ๗๑๓๘.๕	๔๕๕๘.๖ \pm ๘๗๘๒.๕	๕๖๖๕.๘ \pm ๖๗๘๑.๐	๓๖๗๕.๒ \pm ๕๑๒๓.๕	๓๔๗๒.๕ \pm ๕๖๒๒.๑

ตารางที่ ๑๒ อัตราส่วนร้อยละของจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ปัจจุบัน ท้องถิ่นเดิม และที่อยู่ปัจจุบัน

ระยะเวลาที่อยู่	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ต่ำกว่า ๑ ปี	๑๓.๒	๒๐.๒	-	๗.๐	๗.๕	-
๑ - ๒ ปี	๘.๘	๑๐.๕	-	๑๕.๐	๑๑.๐	-
๓ - ๔ ปี	๕.๕	๖.๕	-	๑๐.๘	๑๒.๐	-
๕ - ๙ ปี	๒๐.๕	๑๕.๐	-	๒๑.๕	๒๑.๕	-
๑๐ - ๑๙ ปี	๑๓.๒	๑๕.๕	-	๑๕.๓	๑๕.๕	-
๒๐ - ๒๙ ปี	๑๓.๒	๕.๘	-	๗.๕	๕.๐	-
๓๐ - ๓๙ ปี	๑๓.๒	๑๑.๐	-	๘.๗	๑๒.๕	-
มากกว่า ๒๕ ปี ขึ้นไป	๗.๗	๑๓.๕	-	๑๐.๓	๑๐.๕	-
ไม่เคยย้าย (จำนวน)	-	-	(๒๑๓)	-	-	(๑๕๖)
รวม	๑๐๐.๑	๑๐๐.๑	-	๑๐๐.๐	๑๐๐.๑	-
(จำนวน)	(๕๑)	(๑๗๓)	-	(๒๕๒)	(๒๐๑)	-
ระยะเวลาที่อยู่โดยเฉลี่ย (ปี) ($\bar{X} \pm S.D.$)	๑๐.๕๓๕.๓	๑๑.๑๓๑๐.๖	-	๑๐.๓๓๕.๕	๑๑.๖๓๑๐.๒	-

ตารางที่ ๑๑ อัตราส่วนร้อยละของจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนครั้งการย้ายถิ่น ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

จำนวนครั้งการย้ายถิ่น	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
ไม่เคยย้าย (จำนวน)			(๒๑๕)			(๑๕๖)
๑	๕๕.๐	๖๑.๕	-	๒๕.๓	๕๕.๗	-
๒	๒๕.๗	๑๕.๕	-	๓๕.๗	๑๖.๕	-
๓	๑๒.๑	๑๓.๘	-	๑๕.๕	๘.๕	-
๔	๗.๗	๖.๓	-	๗.๕	๕.๕	-
๕	๕.๕	๑.๗	-	๗.๑	๕.๐	-
มากกว่า ๕ ครั้งขึ้นไป	๒.๒	๒.๓	-	๕.๐	๕.๕	-
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๑ (๕๑)	๑๐๐.๐ (๑๑๕)	-	๕๕.๕ (๒๕๑)	๑๐๐.๑ (๒๐๑)	-
เฉลี่ยจำนวนครั้งของการย้ายถิ่น ($\bar{X} \pm S.D.$)	๒.๐±๑.๓	๑.๘±๑.๓	-	๓.๐±๒.๖	๒.๒±๒.๓	-

ตารางที่ ๑๔ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุการย้ายถิ่น ท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

สาเหตุการย้ายถิ่น	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
หางานทำ	๒๑.๑	๓๑.๐	-	๒๒.๒	๑๘.๐	-
หน้าที่การงาน/เปลี่ยนหน้าที่การงาน	๒๑.๑	๓๓.๕	-	๒๖.๕	๓๓.๕	-
แต่งงาน	๕.๕	๕.๐	-	๓.๓	๘.๕	-
คามพ่อแม่-สามี-ภรรยา	๑๓.๓	๑๐.๕	-	๕.๕	๑๕.๐	-
การศึกษา	๑๕.๕	๕.๒	-	๕.๕	๑๕.๐	-
อื่น ๆ (พักผ่อน, กลับบ้าน, ใกล้ที่ทำงาน)	๒๕.๗	๑๑.๐	-	๒๕.๑	๑๒.๐	-
ไม่เคยย้ายถิ่น (จำนวน)	-	-	(๒๑๕)	-	-	(๑๕๖)
รวม (จำนวน)	๑๐๐.๐ (๕๐)	๑๐๐.๐ (๑๑๕)	-	๑๐๐.๐ (๒๕๓)	๑๐๐.๐ (๒๐๐)	-

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่างที่มีทรัพย์สินของเครื่องใช้ในครัวเรือน จำแนกตามท้องถิ่นเดิม และที่อยู่ปัจจุบัน

ทรัพย์สินเครื่องใช้	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
จักรยาน	๒๒.๐	๑๘.๕	๒๐.๕	๓๕.๑	๓๗.๘	๓๕.๕
จักรยานยนต์	๑๓.๒	๕.๒	๑๒.๑	๕๖.๕	๓๕.๓	๕๕.๓
รถยนต์	๑๕.๘	๗.๕	๑๕.๑	๑๒.๓	๑๐.๕	๘.๕
รถจี๊ป หรือ รถบรรทุก	๓.๓	๒.๕	๒.๓	๘.๒	๘.๐	๖.๘
วิทยุ หรือ วิทยุเทป	๗๑.๕	๖๗.๒	๗๓.๕	๘๐.๗	๗๒.๑	๗๒.๖
จักรเย็บผ้า	๕๑.๘	๓๓.๓	๓๕.๕	๕๐.๓	๓๓.๓	๓๗.๐
นาฬิกา	๘๕.๗	๘๑.๐	๘๕.๖	๘๘.๕	๘๑.๖	๘๓.๖
กระติกน้ำร้อน หรือ กระติกน้ำเป็น	๗๕.๘	๖๕.๕	๗๕.๐	๗๖.๕	๗๐.๑	๗๑.๕
เคาเรียด	๗๘.๐	๖๒.๖	๖๕.๓	๗๕.๗	๗๐.๖	๖๕.๘
พัดลม	๗๓.๖	๗๑.๓	๗๑.๖	๗๘.๒	๗๑.๑	๗๑.๒
ตู้เย็น	๕๗.๓	๕๐.๒	๕๕.๘	๕๓.๑	๕๒.๓	๓๕.๐
โทรทัศน์	๖๓.๗	๕๕.๗	๖๕.๒	๖๕.๕	๕๗.๗	๕๒.๑
เครื่องปรับอากาศ	๑๓.๒	๓.๕	๗.๕	๗.๘	๕.๕	๑.๕
เครื่องสูบน้ำ	๑๓.๒	๕.๖	๑๒.๖	๑๕.๘	๑๕.๕	๑๕.๕
(จำนวน)	(๘๗)	(๑๗๒)	(๒๑๑)	(๒๕๓)	(๑๕๕)	(๑๕๕)

ตารางที่ ๑๖ อัตราส่วนร้อยละของตัวอย่างที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน จำแนกตามท้องถิ่นเดิม และ ที่อยู่ปัจจุบัน

กรรมสิทธิ์บ้านและที่ดิน	กรุงเทพมหานคร			เขตเทศบาลอื่น		
	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย	ย้ายมาจาก เขตเมือง	ย้ายมาจาก ชนบท	ไม่เคยย้าย
บ้านและที่ดินเป็นของตนเอง/ คู่สมรส	๑๖.๑	๑๑.๐	๑๘.๗	๑๕.๐	๒๑.๑	๑๘.๒
บ้าน หรือที่ดินเป็นของตนเอง/ คู่สมรส บ้าน-ที่ดินของพ่อแม่	๒๗.๖	๒๖.๐	๓๐.๑	๑๕.๕	๑๖.๑	๓๐.๑
บ้าน และที่ดินของผู้อื่น*	๕๖.๓	๖๓.๐	๕๑.๒	๖๑.๖	๖๒.๘	๕๑.๗
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๘๗)	(๑๗๒)	(๒๐๕)	(๒๕๒)	(๑๕๕)	(๑๕๓)

* ผู้อื่น : ญาติพี่น้อง, เพื่อน, นายจ้าง, ผู้ให้เช่า ฯลฯ